

HØJESTERETS DOM

afsagt torsdag den 4. februar 2021

Sag 33/2020

(2. afdeling)

Anklagemyndigheden

mod

T

(advokat Mariann Jørn Hansen, beskikket)

I tidligere instanser er afsagt dom af Retten i Nykøbing Falster den 2. september 2019 (1-4386/2019) og af Østre Landsrets 24. afdeling den 10. december 2019 (S-2586-19).

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Jens Peter Christensen, Henrik Waaben, Oliver Talevski, Anne Louise Bormann og Jørgen Steen Sørensen.

Påstande

T har anket dommen med påstand om formildelse, således at bøden nedsættes, og frakendelsestiden fastsættes til 6 måneder.

Anklagemyndigheden har påstået formildelse med hensyn til bøden og i øvrigt stadfæstelse.

Supplerende sagsfremstilling

Som anført i byrettens dom er T med virkning fra den 27. oktober 2016 pålagt kørselsforbud i forbindelse med vedtagelse af en bøde for overtrædelse af færdselslovens § 42, stk. 1, nr. 1 (hastighedsovertrædelse). Kørselsforbuddet bygger herudover på dom af 3. marts 2014, hvorved T er straffet for overtrædelse af bl.a. færdselslovens § 43, stk. 4 (ligeledes hastighedsovertrædelse).

For Højesteret er der fremlagt en årsopgørelse for T for indkomståret 2019. Parterne er herefter enige om, at bøden bør fastsættes til 11.000 kr.

Retsgrundlag

Færdselslovens regler om sanktionsfastsættelse ved spirituskørsel blev nyaffattet ved lov nr. 363 af 24. maj 2005. I de almindelige bemærkninger til forslaget til denne lov omtales i pkt. 8.1 gældende ret vedrørende den tidsmæssige udstrækning af gentagelsesvirkningen af tidligere færdselslovsovertrædelser. I pkt. 8.1.3 anføres bl.a. (Folketingstidende 2004-05, 2. samling, tillæg A, lovforslag nr. L 7, s. 170):

”Afgørelser om færdselslovsovertrædelser, der ikke vedrører spiritus- eller promillekørsel, har næppe i almindelighed gentagelsesvirkning på senere spiritus eller promillekørsler for så vidt angår straffen. Derimod har domme, hvorved førerretten frakendes betinget eller ubetinget på andet grundlag end spiritus- eller promillekørsel, gentagelsesvirkning på senere tilfælde af spiritus- eller promillekørsel og omvendt for så vidt angår frakendelsestraktionen.

Foretages en promillekørsel i intervallet 0,81-1,20 i den prøvetid, der er fastsat ved dom med betinget frakendelse for en kørsel, der ikke er spiritus- eller promillekørsel (jf. færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 1-4 og 6), følger det direkte af færdselslovens § 126, stk. 2, nr. 3, at førerretten frakendes ubetinget. Denne frakendelse skal fastsættes som fælles frakendelse med den tidligere pådømte lovovertrædelse, jf. færdselslovens § 129. Frakendelsestiden er normalt 1 år.”

De gældende regler om frakendelse af førerret ved hashkørsel er fastsat ved lov nr. 695 af 8. juni 2017 om ændring af færdselsloven (Ændring af sanktionerne for kørsel i THC-påvirket tilstand og af regler om alkoholåse). I pkt. 1 i de almindelige bemærkninger til forslaget til denne lov hedder det bl.a. (Folketingstidende 2016-17, tillæg A, lovforslag nr. L 142, s. 4):

”For så vidt angår kørsel med THC (tetrahydrocannabinol) i blodet er der på nuværende tidspunkt i færdselsloven fastsat en såkaldt bagatelgrænse for kørsel med bevidsthedspåvirkende stoffer, herunder hash (THC), i blodet. Overtrædelse af bagatelgrænsen medfører efter de gældende regler som udgangspunkt en bøde svarende til én månedsløn og en ubetinget frakendelse af førerretten i minimum tre år. Straffen og frakendelsen af førerretten er i disse tilfælde ikke altid proportional og kan have vidtrækkende og utilsigtede konsekvenser, der ikke er i samfundets interesse.

Det blev i den politiske aftale [af 30. juni 2016 mellem den daværende regering og en række partier i Folketinget] besluttet, at der skulle gennemføres en lovændring således, at sanktionssystemet for hashkørsel bygges op efter en trappestigemodel, hvor sanktionerne for kørsel med hash (THC) i blodet stiger i takt med det målte indhold af THC i blodet. Sanktionerne skulle i henhold til aftalen i videst muligt omfang fastsættes efter samme retningslinjer som spirituskørsel.

På den baggrund fastsættes med lovforslaget tre kvantitative grænseværdier for kørsel med hash (THC) i blodet. En grænseværdi, hvor niveauet af THC i blodet overstiger 0,001, men ikke overstiger 0,003 mg THC pr. kg blod (svarende til en alkoholpromille i intervallet 0,2-0,5), en grænseværdi, hvor niveauet af THC i blodet overstiger 0,003, men ikke overstiger 0,009 mg THC pr. kg blod (svarende til en alkoholpromille i intervallet 0,5-1,2), og en grænseværdi, hvor niveauet af THC i blodet overstiger 0,009 mg THC pr. kg blod (svarende til en alkoholpromille over 1,2).

For de to grænseværdier for hashkørsel med et niveau af THC i blodet, der overstiger 0,003, men ikke overstiger 0,009 mg THC pr. kg blod, og niveauet, der overstiger 0,009 mg THC pr. kg blod, fastsættes med lovforslaget retningslinjer, hvorefter tilfælde af hashkørsel med disse niveauer sanktioneres på samme måde som spirituskørsel i intervallet 0,5-1,2 promille og spirituskørsel med over 1,2 i promille.”

I pkt. 3.2.2 i de almindelige bemærkninger anføres, at lovforslaget skal tilnærme reglerne om førerretsfrakendelse for hashkørsel med de tilsvarende regler for spirituskørsel. I forlængelse heraf fremgår (anf. st., s. 14) de nærmere retningslinjer for dette, og det hedder bl.a., at hashkørsel med et niveau, der overstiger 0,003, men ikke 0,009 mg THC pr. kg blod, er ”Svarende til spirituskørsel i intervallet 0,5-1,2 promille.”

Anbringender

I har anført navnlig, at der skal fastsættes en fælles ubetinget førerretsfrakendelse for det nu foreliggende forhold og det tidligere pålagte kørselsforbud. Der er tale om forhold, der hver for sig ville indebære betinget frakendelse, og en færdselsforseelse kan kun tillægges gentagelsesvirkning ved senere hashkørsel, hvis forseelsen angår kørsel i påvirket tilstand. Der er heller ikke klare holdepunkter for, at hashkørsel og spirituskørsel skal bedømmes ens, idet det af forarbejderne til færdselsloven alene fremgår, at sanktionerne for hashkørsel skal ”tilnærmes” sanktionerne for spirituskørsel. Frakendelsestiden bør herefter fastsættes til 6 måneder.

Anklagemyndigheden har anført navnlig, at kørslen efter forarbejderne til ændringen af færdselsloven i 2017 skal bedømmes på samme måde som spirituskørsel med en promille i intervallet 0,5-1,2. Der er efter forarbejderne ikke tilsigtet ændringer i tilfælde, hvor føreren tidligere er frakendt førerretten betinget og har begået nyt forhold i prøvetiden. Efter fast praksis er frakendelsestiden 1 år i førstegangstilfælde af spirituskørsel med en promille på under 1,2 i prøvetiden for betinget frakendelse eller kørselsforbud, der ikke vedrører spiritus- eller narkokørsel. Dette fremgår bl.a. af UfR 1989.859 V, TFK 2007.835 V, TFK 2008.569 V og TFK 2017.7/2 Ø.

Højesterets begrundelse og resultat

T er i landsretten fundet skyldig i overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1, nr. 2 (hashkørsel) ved at have ført motordrevet køretøj efter at have indtaget tetrahydrocannabinol (THC) i et sådant omfang, at indholdet i blodet oversteg 0,001 mg THC pr. kilogram blod – i sagen fastslået til 0,0041 mg. Han er straffet med en bøde på 21.000 kr. og frataget førerretten i 1 år fra endelig dom.

Efter parternes samstemmende påstande fastsætter Højesteret bøden til 11.000 kr.

T er tidligere pålagt kørselsforbud, og den nu foreliggende overtrædelse er begået inden 3 år efter dette forbud. Efter færdselslovens § 125, stk. 1, nr. 6, jf. § 126, stk. 1, nr. 8, skal han derfor fratages førerretten ubetinget. Spørgsmålet er, hvad frakendelsestiden efter lovens § 128, stk. 1, skal fastsættes til.

De gældende regler om frakendelse af førerret som følge af hashkørsel blev indsat i færdselsloven ved lov nr. 695 af 8. juni 2017. Det fremgår af lovens forarbejder, at kørsel, hvor niveauet af THC i blodet overstiger 0,003, men ikke 0,009 mg pr. kilogram blod, skal sanktioneres på samme måde som spirituskørsel med en promille i intervallet 0,5-1,2. T skal derfor stilles, som hvis han havde kørt spirituskørsel med en sådan promille.

I forarbejderne til lov nr. 363 af 24. maj 2005 er det anført, at frakendelsestiden ved kørsel med en promille på op til 1,2 i den prøvetid, der er fastsat ved dom med betinget frakendelse for en kørsel, der ikke er spiritus- eller promillekørsel, normalt er 1 år. Denne praksis er fortsat gældende og finder også anvendelse i den foreliggende sag, hvor kørselsforbuddet, der efter færdselslovens § 127 træder i stedet for betinget frakendelse, er begrundet i hastigheds- overtrædelser. Højesteret tiltræder derfor, at T er frataget førerretten i 1 år.

Byrettens afgørelse vedrørende frakendelsestiden var ikke i overensstemmelse med gældende praksis og blev indbragt for landsretten af anklagemyndigheden. Højesteret finder herefter, at statskassen skal betale sagens omkostninger for landsretten.

Thi kendes for ret:

Landsrettens dom stadfæstes med den ændring, at T straffes med en bøde på 11.000 kr. Forvandlingsstraffen er fængsel i 10 dage.

Statskassen skal betale sagens omkostninger for landsret og Højesteret.

DOM

Afsagt den 10. december 2019 af Østre Landsrets 24. afdeling
(landsdommerne Jesper Stage Thusholt (kst.), Steen Mejer og Johan Busse (kst.).

24. afd. nr. S-2586-19:

Anklagemyndigheden

mod

T (cpr.nr...)

(advokat Mariann Jørn Hansen, besk.)

Retten i Nykøbing Falsters dom af 2. september 2019 (1-4386/2019) er anket af anklage-
myndigheden med påstand om skærpelse, således at frakendelsestiden fastsættes til 1 år.

Tiltalte har påstået stadfæstelse.

Tiltalte har den 27. oktober 2016 vedtaget en bøde på 3.000 kr. og et kørselsforbud med
virkning fra den 27. oktober 2016 i medfør af blandt andet færdselslovens § 118, jf. § 42,
stk. I, nr. 1.

Forklaringer

Der er i landsretten afgivet supplerende forklaring af tiltalte.

Tiltalte har om sine personlige forhold forklaret blandt andet, at han er ...konsulent på
Lolland Falster og i den forbindelse er afhængig af sin bil. Han har af sin chef fået oplyst,
at han kan beholde sit job, hvis han frakendes førerretten i 6 måneder, men derimod ikke,
hvis han frakendes førerretten i 1 år. Han bor på ... med sin kone og to børn.

Landsrettens begrundelse og resultat

Bødestraffen findes passende fastsat.

Da THC-kørslen er sket inden 3 år efter, at kørselsforbuddet blev pålagt i henhold til den udenretlige vedtagelse den 27. oktober 2016, findes førerretsfrakendelsen at burde ske ubetinget for et tidsrum af 1 år, jf. færdselslovens § 125, stk. 1, nr. 6, jf. § 126, stk. 1, nr. 8, jf. § 128.

Thi kendes for ret:

Byrettens dom i sagen mod stadfæstes med den ændring, at frakendelsestiden fastsættes til 1 år.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger for landsretten.

RETTEEN I NYKØBING FALSTER

DOM

afsagt den 2. september 2019

Rettens nr. 1-4386/2019

Politiets nr. 1900-80242-00182-19

Anklagemyndigheden

mod

T cpr ...

Anklageskrift er modtaget den 12. juli 2019.

T er tiltalt for overtrædelse af

færdselslovens § 117, stk. 1, nr. 2 jf. § 54, stk. 1, nr. 2,

ved den 8. maj 2019 ca. kl. 11.50 at have ført varebil med registreringsnummer ... ad X- vej ca. 1,5 km fra Z-bro i Y-By efter at have indtaget det bevidsthedspåvirkende stof tetrahydrocannabinol (THC), i et sådant omfang at indholdet af THC i blodet under eller efter kørslen oversteg 0,001 mg THC pr. kilogram blod, og som ikke var indtaget i henhold til lovlig recept.

Påstande

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om bødestraf.

Anklagemyndigheden har påstået, at tiltalte skal frakendes retten til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, bortset fra lille knallert, og at frakendelsen skal ske ubetinget, jf. færdselslovens § 125, stk. 1, nr. 6, jf. § 126, stk. 1, nr. 8, jf. § 128, stk. 2.

T har erkendt sig skyldig.

Sagens oplysninger

Der er afgivet forklaring af tiltalte.

T har forklaret, at det var hans varebil. Han kørte fra Y- by mod Nykøbing. Han var på arbejde. Han blev stoppet af politiet ved en rutinetest. Politiet foretog en narkotest. Der var udslag på narkometeret. Han havde ikke røget hash den pågældende dag. Han følte sig ikke påvirket. Han havde røget dagen før. Blodprøven blev taget på

Nykøbing Falster Sygehus. Han fik tilbagesendt kørekortet, efter politiet havde inddraget det. Han bestred ikke narkotesten.

Der blev den 8. maj 2019 kl. 12.34 taget en blodprøve fra tiltalte. I blodprøven blev der påvist stoffet tetrahydrocannabinol (THC) med en koncentration på 0,0041 mg/kg.

Tiltalte er af relevans for sagen tidligere straffet ved vedtagelse af tilkendegivelse for overtrædelse af færdselslovens § 118, jf. § 42, stk. 1, nr. 1, med bøde og kørselsforbud fra den 27. oktober 2016.

Rettenns begrundelse og afgørelse

Tiltalte har uden forbehold erkendt sig skyldig. Tilståelsen støttes af de oplysninger, der i øvrigt foreligger. Det er derfor bevist, at tiltalte er skyldig.

Straffen fastsættes til en bøde på 21.000 kr., jf. færdselslovens § 117, stk. 1, jf. § 54, stk. 1, nr. 2.

Forvandlingsstraffen fastsættes som nedenfor bestemt.

Tiltalte frakendes retten til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, bortset fra lille knallert, i år fra den, jf. færdselslovens § 125, stk. 1, nr. 6, jf. § 126, stk. 1, nr. 8, jf. § 128, stk. 2.

Thi kendes for ret:

T skal betale en bøde på 21.000 kr.

Forvandlingsstraffen for bøden er fængsel i 14 dage.

Tiltalte skal frakendes retten til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, bortset fra lille knallert, i 6 måneder fra endelig dom.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger.